

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 8. února 2010 č. 102

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 1027)

Vláda na své schůzi dne 8. února 2010 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 1027), a vyjádřila s tímto návrhem **nesouhlas**.

Vláda sice sdílí s předkladatelem názor, že poskytování a používání veřejných prostředků se má řídit jasnými a transparentními pravidly, navrhovanou změnu, jak z níže uvedeného vyplývá, však považuje za obtížně přijatelný a nepropracovaný zásah do citovaného zákona, který nejenže nepřispívá k naplnění cíle, který předkladatel mj. s návrhem zákona spojuje, tj. „zpřesnění a precizování právní úpravy“, ale naopak některá navrhovaná ustanovení by mohla vnést do aplikace zákona značnou právní nejistotu.

K podstatným nedostatkům předloženého návrhu především patří:

1. Převážná část navrhovaných ustanovení je zcela nadbytečná, neboť cílů, které jsou s nimi spojovány, lze dosáhnout důslednou aplikací ustanovení stávající právní úpravy. Jsou to především samotná rozpočtová pravidla, dále např. zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a v neposlední řadě metodické pokyny, které jsou v rámci těchto právních předpisů vydávány, jako např. Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, jakož i příslušné dotační metodiky jednotlivých poskytovatelů. S ohledem na širokou škálu účelů, na které se dotace poskytují, je vláda toho názoru, že současný stav, kdy jednotliví poskytovatelé mohou stanovit podmínky poskytnutí a použití dotace, jakož i určit podklady nutné k posouzení žádosti o dotaci, v konkrétních rozhodnutích, umožňuje lépe postihnout specifika každého dotačního programu.

2. Z navrhovaných změn by mohly vyplynout některé závažné negativní důsledky. Výrazné omezení možnosti poskytovat některé dotace ze státního rozpočtu by způsobilo především navrhované stanovení jednotného vlastního 20% podílu žadatele na celkových nákladech na realizaci projektu, což by mohlo být pro některé subjekty zcela likvidační, např. v oblasti kultury. Navržené změny by také např. zcela znemožnily poskytovat národní dotace, které jsou dlouhodobě a kontinuálně poskytovány na základě ustanovení § 2 a 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a jsou schvalovány Poslaneckou sněmovnou současně se státním rozpočtem. Jako zcela nerealizovatelný u značné části dotací se jeví rovněž návrh, aby se žadatel o dotaci zavázal dodržet stanovený účel, na který byla dotace poskytnuta, a to po dobu 10 let ode dne poskytnutí dotace; takovou podmínku nelze dodržet zejména u neinvestičních dotací, např. na činnost občanských sdružení zdravotně postižených, pořádajících ozdravné pobyty, vzdělávací akce apod.
3. Vláda poukazuje i na skutečnost, že navrhované ustanovení § 14a odst. 6 cit. zákona vyjímá z působnosti zamýšlených změn dotace ze státního rozpočtu určené na financování společných programů České republiky a Evropské unie, dotace poskytované z prostředků státního rozpočtu určené na financování účelů vyplývajících z mezinárodních smluv o poskytnutí grantu uzavřených mezi Českou republikou a jinými státy a dotace poskytované z vládní rozpočtové rezervy. Znamenalo by to tedy, že navrhované ustanovení § 14a by se ve skutečnosti týkalo jen úzkého okruhu dotací poskytovaných ze státního rozpočtu (přičemž důvody této nerovnosti nejsou v materiálu zdůvodněny), což samo o sobě vzbuzuje pochybnosti o účelnosti navrhované změny.

Nehledě k výše uvedenému uvádí vláda pro úplnost některé legislativně technické nedostatky nově navrženého § 14a, které by způsobily nepřehlednost právní úpravy, ztrátu právní jistoty a v některých případech i neaplikovatelnost právního předpisu, například

- návrh zákona je nesprávně členěn na části, nesprávná je rovněž úvodní věta,
- návrh zákona se nezabývá návratnými finančními výpomocemi na rozdíl od § 14 rozpočtových pravidel, není tedy zřejmé, zda je to úmysl či opomenutí,
- duplicitně s § 14 je uvedeno, že dotace se poskytují na základě žádosti,
- v daném kontextu není zřejmý obsah některých pojmů, jako např. subjekty veřejné správy, grant, den poskytnutí dotace, písemný souhlas adresovaný poskytovateli dotace,

- není zřejmé, proč by mělo být vydáváno potvrzení prokazující splnění podmínek, když mají být všechny podmínky osvědčeny pouze čestným prohlášením,
- výjimka pro fyzické osoby, které nemusí splňovat stanovené podmínky, je vymezena v eurech namísto v korunách, aniž je zároveň zřejmé, proč je takováto výjimka a v této výši stanovena,
- odstavec 4 je zcela nejasný a matoucí, není zřejmé, jaké subjekty budou vydávat potvrzení a jaká tato potvrzení budou, když skutečnosti významné pro získání dotace se mají prokazovat čestným prohlášením, věta poslední je zcela nadbytečná,
- nevhodně je použit pojem „suma“,
- zmocnění pro Ministerstvo financí k vydání prováděcího právního předpisu postrádá stanovení kritérií nebo mezí, ve kterých by podmínky pro poskytování dotací měly být tímto prováděcím právním předpisem sjednoceny,
- věta první v odstavci 7 je nadbytečná vzhledem k ustanovením zákona o finanční kontrole, apod.

Pro úplnost vláda dále uvádí, že důvodová zpráva k návrhu zákona pouze popisuje navržená ustanovení, aniž by uváděla bližší důvody, které vedly předkladatele např. ke koncipování ustanovení obsahujících určité meze pro dodržení stanovených podmínek nebo k vymezení okruhu dotací, na které se nebude navrhovaná úprava vztahovat, apod. Neobsahuje ani bližší ekonomický rozbor dopadů navrhované úpravy, zejména na podnikatelské prostředí, chybí rovněž kvantifikace nově vzniklé administrativní zátěže.